

Finestreries

POLITICA I INTEL·LIGENCIA

Hi ha una manera de combatre que, fet i fet, no consisteix sinó a negar-se rudament a entendre i a rebatre a la cara de l'adversari la insolència de no voler-lo entendre. En un país com l'Espanya, de tot temps més temperamental que no pas ideològic, hom pot veure-ho a cada cantonada. En dretes i en esquerres. La posició de la intel·ligència, naturalment, és en el centre, i encara gosaria dir en un centre cim — no és tan qüestió d'equidistància com de superació — sense negar-se perspectives, ni complements, ni compensacions. Perquè la intel·ligència no viu tant d'haver entès com de voler entendre encara. Per a la República és un bon auguri l'homenatge cert que hom hi fa a la intel·ligència. No hi fa res que de vegades això no passi gairebé d'una cortesia exterior: ja és un guany, venint, com fem, d'una ignomínia, d'un règim de barbàrie galonejada: galons de lliurea.

República és el règim en el qual hom es coordina per la intel·ligència, en lloc d'agleviar-se per la coacció. Però forçosament, no poden finir d'un dia a l'altre aqueixes dues hordes oposades de dos instints elementals que es neguen a entendre: el tradicionalisme de la "tranca" i el lliure-pensament del sagristà renegat, el pànic benestant i la ira proletària. La dictadura va consistir a sufocar els problemes amb peces de llustrina: no va fer sinó agreujar. La República no té recursos màgics (znem a dir que mai no n'han existit, però ella, almenys, ho sap). Metjar per la intel·ligència és difícil, vol abnegació i és, per força, gradual. Però, com diu el poble, no hi ha més manera.

Es clar que sempre que existeix una real necessitat, la comproven fins i tot on petits esdeveniments que són paròdies del remei veritable. La política intel·ligent no ha pas d'ésser feta per intel·lectuals en estament clos ni per catedràtics inscrits en el partit que qui sap si guanyarà demà, ni per reaccionaris camuflats com a tècnics. Política és de polítics. I per exemple, els intel·lectuals que es fan lerrouxistes, no ho fan com a intel·lectuals, sinó com a "hàbils", cosa que recorda una distinció famosa en el Castell dels Tres Dragons".

JOSEP CARNER